

Scenariusz 2 Czy zebry świecą w ciemnościach? - zasady zachowania bezpieczeństwa podczas poruszania się w okolicach jezdni po zmroku.

O scenariuszu

Cele:

- Uczeń zna i stosuje zasady poruszania się wzdłuż jezdni
- Umie wyjaśnić, czemu należy nosić odblaski
- Wie, gdzie umieszczać odblaski, aby nie musieć o nich pamiętać

Czas Trwania: 45 minut

Wiek grupy: 6-10 lat (klasa 1-3)

Wielkość grupy: 15-30

Metody: Praca w grupach, ekspresja plastyczna, eksperyment

Materiały do grywalizacji: elementy Bezpiecznej Garderoby Zbyszka, karty Zadania Domowego do tego scenariusza, Zbyszkową Wycinankę

Pozostałe materiały: kartki, farby, pędzle, kredki, flamastry, papier kolorowy, brokat itp. - warto postarać się o jak najwięcej jaskrawych kolorów, klej, nożyczki, komputer, ekran, projektor

Edukacja: matematyczna, plastyczna, językowa, społeczna i środowiskowa

Schemat:

Podczas prowadzenia zajęć pamiętaj o wprowadzaniu **elementów fabularnych** oraz wydawaniu elementów Bezpiecznej Garderoby Zbyszka we wskazanych momentach.

Zadanie Klasowe:

- *Ilu biegaczy?* - praktyczne ćwiczenie oparte na wideo internetowym, pokazujące na przykładzie, ile daje noszenie odblasków;
- *Modnie i z odblaskiem* - grupowe ćwiczenie plastyczne.

Zadanie Domowe:

- *Zdjęcie z ciemności* - uczniowie muszą wraz z rodzicami odnaleźć, jak najwięcej odblaskowych elementów garderoby i zrobić sobie dwa zdjęcia w ciemnym pomieszczeniu: bez i z odblaskami.

Zadanie Specjalne:

- *Pokaz odblaskowej mody* - uczniowie przygotują odblaskowe stroje i zorganizują pokaz mody w ciemności.

Przebieg zajęć

Wstęp fabularny

Przeczytaj na głos lub poproś o to kogoś z uczniów:

Ojejku! Słuchajcie, wczoraj wieczorem pobrykałem poszukać soczystej trawy do zjedzenia. Zatrzymałem się przed przejściem, spojrzałem w lewo, w prawo, znowu w lewo i czujnie ruszyłem przed siebie. Zrobiłem wszystko jak trzeba! I co? Człowiek w tym samojeździe mnie nie zauważył, znaczy zauważył, ale w ostatniej chwili. Chyba czegoś nie rozumiem. Pomóżcie mi dowiedzieć się czemu tak się stało?

Na początku lekcji sprawdź zadanie domowe z poprzedniego scenariusza. Po kolei proś uczniów, by odczytywali swoje hasła, a potem wspólnie powieście je obok centralnej części mapy tak, by powiększyć świat Zbyszka.

MISJA KLASOWA (40 min)

CZĘŚĆ I - Ilu biegaczy?

Powiedz:

Pamiętacie trzy zasady poruszania się przy jezdniach, które poznaliśmy na ostatniej lekcji z Zebłą Zbyskiem?

1. Jeśli obok jezdni jest chodnik, to **zawsze** chodzimy po chodniku.
2. Jeżeli chodnika nie ma, to musimy iść **lewą stroną drogi**.
3. Idąc wzdłuż jezdni **musimy chodzić gęsiego**.

Są one szczególnie ważne, jeśli poruszacie się po ciemku. To prawdziwe podstawy bezpieczeństwa. Ale nawet jeśli przestrzegacie ich wszystkich, to i tak w ciemności cały czas jesteście w niebezpieczeństwie! Wy widzicie światła samochodów z daleka, ale kierowcy Was nie są w stanie dostrzec! Chyba że macie odblaski.

Czy kiedy wychodzicie z domu po zmroku, to pamiętacie o odblaskach? A wasi rodzice? A czy wiecie, czemu noszenie odblasków jest takie ważne? Często może to być drobiazg, który uratuje nam życie, popatrzcie sami...

Odtwórz dzieciom nagranie: <https://www.youtube.com/watch?v=PXbbT69np8g>

Przedstawia ono grupę biegaczy stopniowo zbliżającą się do widza. Sytuacja ma miejsce w nocy (warto więc przed puszczeniem nagrania zasłonić okna i zgasić światło), a tylko część biegaczy nosi odblaski. Na nagraniu wyświetlają się odległości, w jakich znajdują się w danym momencie biegacze od kamery: 300 m, 150 m, 75 m, i 30 m. W momencie, gdy na ekranie pojawi się odległość, zatrzymaj nagranie i wspólnie z dziećmi policz, ilu biegaczy widzicie na ekranie. Poprawne odpowiedzi to kolejno: 3, 5, 7, 7, choć oczywiście nie o poprawność w tym ćwiczeniu chodzi.

Po ostatnim ujęciu z biegaczami 30 m od kamery, możesz wyłączyć nagranie, ale warto przekazać informacje zawarte w dalszej jego części, a więc podkreślić, że osoby ubrane w białe koszulki stały się widoczne dopiero z odległości 75 m, czyli zbyt krótkiej, by zdążyć wyhamować nawet niezbyt szybko jadący samochód. Zwróć też uwagę, że najlepiej widoczne były odblaski umieszczone na najbardziej ruchomych częściach ciała, czyli nogach i rękach (najlepiej widać na ujęciu ze 150 m).

Powiedz:

Samochód potrzebuje **co najmniej 150 m**, żeby zdążyć zahamować. Jeśli kierowca zobaczy nas z

odległości 30 metrów, nie zdąży się przed nami zatrzymać, a my nie unikniemy poważnego wypadku. A więc każdy, kto nie nosi odblasków bardzo wiele ryzykuje. Nosimy odblaski - jesteśmy bardziej widoczni, a dzięki temu - bezpieczni.

Przeczytaj na głos lub poproś o to kogoś z uczniów:

Zebra Zbyszek: A-ha! Czyli ten kierowca mnie nie widział! Bo nie jestem odblaskowy tylko w paski.

Wygląda na to, że w nocy trzeba uważać jeszcze bardziej niż w środku dnia.

Podsumowanie ćwiczenia oraz pytania utrwalające zdobytą wiedzę.

Czy pędzący samochód może zatrzymać się od razu gdy tylko nas zobaczy?

Czy, gdy jest ciemno, kierowca może dostrzec nas z daleka?

Czy dzięki odblaskom lepiej nas widać w nocy na drodze?

Czemu z odblaskami jesteśmy bardziej bezpieczni?

Gdzie najlepiej nosić odblaski? (Wszędzie, ale te na rękach i nogach są najlepiej widoczne - pokazujemy na własnym ciele)

Przeczytaj na głos lub poproś o to kogoś z uczniów:

Zebra Zbyszek: Muszę to sobie jakoś poukładać. Żebym był bezpieczną zebra, gdy robi się ciemno, pani kierownica lub pan kierowca muszą mnie widzieć z odległości min. 150 metrów. Hmm... czyli to jest jakieś 75 zebr ustawionych jedna za drugą. To bardzo dużo!

CZĘŚĆ II - Modnie i z odblaskiem

Przeczytaj na głos lub poproś o to kogoś z uczniów:

Zebra Zbyszek: Tak sobie myślę, że nie zawsze mogę być 75 zeber od samopojazdu tzn. samochodu. To jak być widocznym dla innych po zmroku? Mam pomalować paski na odblaskowo? Tylko ja lubię moje zwykłe biało-czarne paseczki, nie chcę ich zmieniać... Macie jakiś inny pomysł?

Powiedz:

Wiecie już, jak wiele mogą dać odblaski. Ale czy łatwo o nich pamiętać, kiedy stanowią dodatkowy element, który trzeba specjalnie zakładać po zmroku? Czy nie byłoby łatwiej, gdyby odblaski były po prostu częściami naszej garderoby? Za chwilę będziecie mieli okazję zaprojektować specjalną, odblaskową kolekcję mody!

Podziel klasę na 3-osobowe grupy. Każda z grup to małe studio mody tworzące swoje projekty na odblaskowy pokaz. Jeśli chcesz, możesz zachęcić dzieci, by podzieliły się zadaniami: jeden uczeń może odpowiadać np. za nogi, drugi za tułów z rękami, a trzeci za głowę i dodatki.

Materiały plastyczne podziel między grupy tak, aby każda dysponowała takim samym zestawem (np. 3 kredki, 3 ołówki, 3 flamastry, 3 kolory farb, 3 kartki kolorowego papieru, brokat, klej i nożyczki. Jeśli dysponujesz większą liczbą materiałów, możesz je rozłożyć na ławce pod tablicą i stworzyć w ten sposób wspólny zapas materiałów, z którego uczniowie będą mogli korzystać w razie potrzeby. Uczniowie mają 20 minut na przygotowanie swoich części, wycięcie ich i przyklejenie na wspólną kartkę.

Przeczytaj na głos lub poproś o to kogoś z uczniów:

Zebra Zbyszek: Fiu, fiu! Podobają mi się Wasze ubrania z... jak im było... ODBLASKAMI? Są ekstra! I bardzo się cieszę, że nie muszę przemalowywać moich oryginalnych zebrowych paseczków. Jupi!

Powiedz:

Pamiętajcie i przypominajcie swoim rodzicom, że najlepsze odblaski to takie, które mogą stanowić po prostu część naszego zwyczajnego ubrania. Warto więc pomyśleć o odblaskowych sznurówkach, rękawiczkach, czapkach, spodniach i bluzach z wszystkimi odblaskowymi elementami. A jeśli nie macie takich ubrań, to zastanówcie się, w jaki sposób możecie na stałe przymocować posiadane odblaski do Waszych kurtek lub plecaków. Dzięki temu, nie będziecie musieli się martwić, że kiedykolwiek zapomnicie o odblaskach.

Przeczytaj na głos lub poproś o to kogoś z uczniów:

Zebra Zbyszek: Wiem, już wiem, to są przecież odblaski! Będę je teraz nosił zawsze, rano i wieczorem, w piątek i we wtorek, po prostu ciągle. Lepiej mieć odblask niż go nie mieć. Co nie?

Na koniec zajęć pogratuluj uczniom zdobytej wiedzy i rozdaj każdemu Bezpieczną Garderobę Zebry Zbyszka oraz pozwól wybrać 4 części garderoby. Zachęć, aby od razu nakleili ubrania na grafice Zbyszka. Rozdaj również Karty Zadania Domowego do tego scenariusza.

MISJA DOMOWA - Zdjęcie z ciemności

Przeczytaj na głos lub poproś o to kogoś z uczniów:

Zebra Zbyszek: Lubicie robić zdjęcia? Bo ja bardzo, moje paski zawsze prezentują się wspaniale na kolorowych i na czarno-białych. Zrobimy kilka fotek?

Ta misja angażuje rodziców i wymaga wykorzystania np. aparatu fotograficznego lub telefonu z aparatem i lampką błyskową. Nauczyciel może poprosić rodziców o pomoc w zrealizowaniu tej misji, np. na zebraniu, dniu otwartym lub pisząc do nich list.

Polecenie:

Razem z rodzicami postaraj się odnaleźć, jak najwięcej odblaskowych elementów garderoby i zróbcie sobie dwa zdjęcia z fleszem w ciemnym pomieszczeniu: jedno z odblaskami, a drugie bez. Zdjęcia wyślijcie nauczycielowi i wspólnie obejrzyjcie w klasie.

Przeczytaj na głos lub poproś o to kogoś z uczniów:

Zebra Zbyszek: Zdjęcia wyszły po prostu super! Powiem Wam, że ja czasem się trochę boję ciemności, a z odblaskami to jakoś tak lepiej i mniej ciemno jest, więc dobrze jest mieć je przy sobie albo na sobie.

MISJA SPECJALNA - Odblaskowy pokaz mody

Przeczytaj na głos lub poproś o to kogoś z uczniów:

Zebra Zbyszek: Momencik! Zaprojektowaliście tyle wspaniałych ubrań z odblaskami, więc nie możemy tego tak zostawić. Zróbmy pokaz odblaskowej mody! Gotowi?

Powiedz:

Projektowaliście odblaskowe ubrania, czas więc projekty wcielić w życie! Przynieście odblaskowe elementy strojów do szkoły i zorganizujcie odblaskowy pokaz mody. Zastłońcie okna, zgaście światła, oświetlcie wybieg latarkami i zaproszcie inne klasy na pokaz mody. Nie zapomnijcie o nagraniu filmu lub zrobieniu zdjęć z pokazu - będzie się mogli później nimi pochwalić na stronach internetowych szkoły i w mediach społecznościowych.

Po wykonaniu zadania specjalnego, rozdaj dzieciom Zbyszka-wycinankę - wyjaśnij, co należy z nim zrobić.

Przeczytaj na głos lub poproś o to kogoś z uczniów:

Zebra Zbyszek: To był super pokaz! Zupełnie przeodblaskowy! Jesteście niesamowici! Brawo, brawo, brawo! A tak poza tym to myślę, że jestem świetnym zebro-modelem, odbłaski podkreślają kolor moich paseczków. Do zobaczenia w odbłaskach!